

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา
เรื่อง การบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน
พ.ศ. ๒๕๕๔

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติเรื่องการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๘ (๑) บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านออกระเบียบข้อบังคับของกิจการประปา โดยจะต้องไม่ขัดกับข้อกำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดค่าธรรมเนียมการใช้น้ำ ค่าปรับ ค่าติดตั้งมาตรวัดน้ำ ระยะเวลาในการเก็บค่าน้ำ และระยะเวลาในการค้างชำระค่าน้ำโดยความเห็นชอบของท้องถิ่น กำหนดให้กิจการประปาหมู่บ้านมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และเพื่อให้การบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน ซึ่งเป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา เป็นไปแนวทางเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัตินี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา
เรื่อง การบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบัญญัติเรื่องการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารกิจการประปาหมู่บ้านให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๘ (๑) และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา จึงตราข้อบัญญัติไว้โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา และนายอำเภอวังทอง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา เรื่อง การบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ระบบประปาหมู่บ้าน” หมายความว่า ระบบประปาซึ่งเป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา แต่ไม่รวมถึงระบบประปาที่อยู่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค หรือกิจการประปาหลักที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้น เพื่อให้บริการประชาชนและอยู่ภายใต้การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา

“สมาชิกผู้ใช้น้ำ” หมายความว่า ผู้ที่ยื่นความประสงค์จะใช้น้ำประปาหมู่บ้านตามข้อ ๑๙

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการบริหารกิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน

ข้อ ๔ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลแม่ระกา รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจยกเว้น ผ่อนผัน ติความ วินิจฉัย ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ในการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ คำวินิจฉัยของนายกองการบริหารส่วนตำบลแม่ระกาให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวดที่ ๑

เรื่องทั่วไป

ข้อ ๕ ให้กำหนดชื่อของประปาหมู่บ้านเป็นแนวทางเดียวกันดังนี้ “ระบบประปาหมู่บ้าน บ้าน.....”

ข้อ ๖ ให้ระบุสถานที่ตั้งของประปาหมู่บ้าน

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยการบริหารกิจการประปา

ข้อ ๗ กิจการประปาเป็นทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา โดยมอบให้คณะกรรมการบริหาร

กิจการและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านดำเนินการจัดการ

ข้อ ๘ การบริหารกิจการประปาหมู่บ้านให้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๙ คณะกรรมการบริหารกิจการประปาจะต้องได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกผู้ใช้น้ำประปา

ข้อ ๑๐ การออกระเบียบ ข้อบังคับกิจการการประปาจะต้องผ่านความเห็นชอบของสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาอย่างน้อยก็หนึ่งของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำประปา โดยจะต้องไม่ขัดกับข้อบัญญัตินี้ และให้กำหนดวันที่มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ที่ประชุมผู้ใช้น้ำมีมติเห็นชอบ

ข้อ ๑๑ การประชุมสมาชิกผู้ใช้น้ำต้องมีสมาชิกเข้าประชุมเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

หมวดที่ ๓

อำนาจ สิทธิ และหน้าที่ของกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

ข้อ ๑๒ คณะกรรมการบริหารกิจการประปาและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้าน ต้องเป็นสมาชิกผู้ใช้น้ำและได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกผู้ใช้น้ำประปาของหมู่บ้านแห่งนั้น ๆ โดยมีจำนวนกรรมการตามที่สมาชิกผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่กำหนด แต่ทั้งนี้ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดคน และให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ สองปีนับแต่วันเลือกตั้ง

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการบริหารกิจการประปาและบำรุงรักษาระบบประปาหมู่บ้านให้มีจำนวนกรรมการตามที่สมาชิกผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่กำหนด แต่ทั้งนี้ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ซึ่งอย่างน้อยต้องมีกรรมการดังนี้

(๑) ประธาน

(๒) รองประธาน

(๓) กรรมการ

(๔) เภรัญญิก

(๕) เลขานุการ

(๖) อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ให้ประธานกรรมการเป็นผู้แทนของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่

(๑) วางระเบียบใช้บังคับในการบริหารกิจการประปา โดยผ่านความเห็นชอบของสมาชิกผู้ใช้น้ำ

(๒) บริหารกิจการประปาให้ไปตามข้อบังคับ และให้เกิดความก้าวหน้าและบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงตลอด

๒๔ ชั่วโมง

(๓) พิจารณานุญาตหรืองดจ่ายน้ำให้แก่สมาชิก โดยคำนึงถึงประโยชน์ของกิจการประปาเป็นหลัก

(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา ทราบและรายงานผลการดำเนินงานให้กับสมาชิกผู้ใช้น้ำตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกากำหนด

(๕) ควบคุม ดูแล การทำงานของเจ้าหน้าที่ของประปา

(๖) จัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกาในกรณีที่มีงบประมาณ ของประปา ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานของกิจการประปาหมู่บ้าน

ข้อ ๑๕ สถานภาพของคณะกรรมการบริหาร

(๑) ให้คณะกรรมการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกผู้ใช้น้ำ

(๒) สถานภาพการเป็นคณะกรรมการสิ้นสุดเมื่อ

(๒.๑) ตาย

(๒.๒) ลาออก

(๒.๓) หมดวาระ

(๒.๔) ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกโดยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง

(๒.๕) ไม่อยู่ในหมู่บ้านเป็นเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน

หมวดที่ ๔

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกผู้ใช้น้ำ

ข้อ ๑๖ สมาชิกผู้ใช้น้ำต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของประปาโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๗ สมาชิกผู้ใช้น้ำมีสิทธิแสดงความคิดเห็น และให้ความร่วมมือในการบริหารงานของคณะกรรมการ

หมวดที่ ๕

สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของกิจการประปา

ข้อ ๑๘ เจ้าหน้าที่ของกิจการประปา ได้แก่บุคคลที่คณะกรรมการคัดเลือก และองค์การบริหารส่วนตำบล
แม่ระกา แต่งตั้งให้รับผิดชอบดูแลซ่อมแซมระบบประปาให้สามารถจ่ายน้ำประปาได้ การจัดเก็บค่าน้ำ การจัดทำบัญชี
และหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้ได้รับค่าจ้างตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ต้องไม่เกินอัตราที่องค์การ
บริหารส่วนตำบลแม่ระกา กำหนดตามบัญชีแนบท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๙ ให้เจ้าหน้าที่ประปาดูแลรักษาระบบประปาให้สามารถจ่ายน้ำประปาได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ข้อ ๑๘ ให้เจ้าหน้าที่ประปาดำเนินการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวดที่ ๖

ว่าด้วยการใช้น้ำประปา

ข้อ ๑๙ ผู้ที่ประสงค์จะใช้น้ำประปา จะต้องยื่นความประสงค์ขอใช้น้ำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือแจ้งความ
ประสงค์ต่อคณะกรรมการ เมื่อได้รับความยินยอมแล้วจึงต่อน้ำใช้ได้โดยเจ้าหน้าที่ของประปา

ข้อ ๒๐ การจ่ายค่าธรรมเนียมการขอใช้น้ำ ค่าปรับ ค่าติดตั้งมาตรวัดน้ำ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ
กำหนด แต่ไม่เกินอัตราที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา กำหนด ตามบัญชีแนบท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๒๑ กรณีคณะกรรมการเรียกเก็บค่ารักษามาตรวัดน้ำ เมื่อมาตรวัดน้ำชำรุดเสียหาย ให้คณะกรรมการดำเนินการซ่อมแซม
หรือเปลี่ยนมาตรวัดน้ำให้สามารถใช้ได้ตามปกติ

กรณีมาตรวัดน้ำสูญหาย ถือเป็นความรับผิดชอบของสมาชิกผู้ใช้น้ำเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่จะแจ้งความดำเนินคดีและจัดหา
มาตรวัดน้ำมาติดตั้งแทนของเดิม

ข้อ ๒๒ การต่อน้ำออกจากมาตรวัดน้ำเพื่อใช้ในบ้านเรือน ให้เป็นหน้าที่ของผู้ยื่นความประสงค์ขอใช้น้ำประปา

ข้อ ๒๓ การติดตั้งมาตรวัดน้ำต้องติดตั้งไว้ในที่เปิดเผย สามารถตรวจสอบได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง หรือห่างจากรั้วไม่เกิน ๑ เมตร

ข้อ ๒๔ การกระทำใด ๆ ที่ทำให้ทรัพย์สินของประปาเสียหายโดยเจตนาหรือไม่ ผู้กระทำความผิดใช้ค่าเสียหายให้แก่การประปาตามจำนวนความเสียหายทั้งหมด

ข้อ ๒๕ หากผู้ใดมีเจตนาจะขโมยน้ำใช้ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขตัวเลขในมาตรวัดน้ำ หรือกระทำการใด ๆ ก็ตาม ที่มีเจตนาจะขโมยน้ำใช้ของการประปา การประปาจะงดจ่ายน้ำทันที และจะต้องเสียค่าปรับให้แก่การประปาในอัตราที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๒๖ กรณีการยกเลิกการใช้น้ำหรือโอนให้ผู้อื่น ต้องแจ้งให้คณะกรรมการและเมื่อได้รับการอนุญาตจากคณะกรรมการแล้วจึงสิ้นสุดการเป็นผู้ใช้น้ำ มิฉะนั้นจะถือว่ายังเป็นสมาชิกผู้ใช้น้ำอยู่และจะต้องเสียค่าน้ำตามที่การประปาเรียกเก็บ

ข้อ ๒๗ ระยะเวลาในการเก็บค่าน้ำและระยะเวลาการค้างชำระน้ำ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศให้ผู้ใช้น้ำได้ทราบอย่างเปิดเผยและทั่วถึง

หมวดที่ ๗

ว่าด้วยการเงิน

ข้อ ๒๘ รายได้ประปา หมายถึง

(๑) เงินค่าน้ำ

(๒) เงินค่าธรรมเนียม,เงินค่าปรับ

(๓) เงินบริจาค

(๔) เงินที่ได้รับการอุดหนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา

ข้อ ๒๙ รายจ่ายประปา หมายถึง

(๑) รายจ่ายในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบผลิตน้ำ การจ่ายน้ำประปา การบำรุงรักษาซ่อมแซม การขยายกิจการประปา

(๒) รายจ่ายในการบริหารกิจการประปา เช่น ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ค่าวัสดุ อุปกรณ์

(๓) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา กำหนด เช่น ค่าเบี้ยประชุม หรือค่าตอบแทนกรรมการตามบัญชีแนบท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๓๐ การเก็บรักษาเงิน

ให้มีบัญชีเงินฝากธนาคารในนาม “กองทุนบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน บ้าน.....”

เมื่อมีรายรับเกิดขึ้น จะต้องนำฝากธนาคารภายในวันที่มีรายได้ ถ้าฝากในวันที่มีรายได้ไม่ทันให้นำฝากในวันทำการถัดไปทั้งจำนวน โดยประธานกรรมการ เภรัญญิก หรือผู้ได้รับมอบหมาย หากมีความจำเป็นจะต้องเก็บรักษาไว้จ่ายในกรณีเร่งด่วนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดแต่ไม่เกินสามหมื่นบาท และจะต้องนำจำนวนเงินที่เหลือจ่ายฝากธนาคารภายในสิบห้าวัน

ข้อ ๓๑ การเบิกเงิน คณะกรรมการต้องลงลายมือชื่อในการเบิกจ่ายเงิน อย่างน้อย ๒ ใน ๓ ของผู้มีอำนาจเบิกเงินโดยต้องมีประธานกรรมการลงนามร่วมทุกครั้ง เว้นแต่กรณีประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ จะไม่มี

ประธานกรรมการร่วมลงลายมือชื่อเบิกเงินก็ได้

ข้อ ๓๒ การเงินและบัญชี

(๑) รูปแบบการจัดทำบัญชีการประปา ให้เป็นไปตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกากำหนด

(๒) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกามีอำนาจตรวจสอบการเงินและบัญชีตามระยะเวลาที่เห็นสมควรหากพบข้อบกพร่องให้แจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง

(๓) ให้คณะกรรมการจัดทำบัญชีรายได้และรายจ่ายของกิจการประปารายงานให้องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกาทราบอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

นางจิรฐา พลสว่าง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมการใช้น้ำและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

แนบท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ระกา เรื่อง การบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๔

๑. ค่าธรรมเนียมการขอใช้น้ำไม่เกินครั้งละ	๑๐๐ บาท
๒. ค่าติดตั้งมาตรน้ำไม่เกินจุดละ	๒๐๐ บาท
๓. ค่าน้ำไม่เกินหน่วยละ	๗ บาท
๔. ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ประปาไม่เกินเดือนละ	๒,๐๐๐ บาท
๕. ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่เก็บค่าน้ำไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของรายได้ที่เก็บได้ต่อเดือน	
๖. ค่าตอบแทนคณะกรรมการไม่เกินเดือนละ	๕๐๐ บาท
๗. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการนอกสถานที่ในจังหวัดพิษณุโลกไม่เกินครั้งละ	๕๐๐ บาท
๘. ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการนอกสถานที่นอกเขตจังหวัดพิษณุโลกไม่เกินครั้งละ	๑,๐๐๐ บาท
๙. ค่าปรับการผิดชำระค่าน้ำให้คิดอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ บาท ต่อเดือน	
๑๐. ค่ารักษามาตรวัดน้ำไม่เกินเดือนละ	๑๐ บาท